

tage mod dette geistlige Lønningsfond, og jeg skal gjøre det af den Grund, at Ministeren har truet med, at naar han ikke faaer det opført i den Form, ville vi komme til at miste ham paa den Plads, han nu inbtager; thi der er Faa og maaskee Ingen, jeg mindre vil miste paa den Plads, han for nærværende Tid udfylder, end ham. Men paa den anden Side, naar Ministeren ikke med ligefremme Ord siger: I maae hjælpe mig igjennem dette Skin, I maa hjælpe mig at overvinde den Modstand, som finder Sted fra mange Steder, saa kan jeg, uagtet det vilde være mig en sand Kummer, om jeg blev Skyld i, at man kom til at indsee, hvor urigtigt det vilde være at give efter i dette Punkt, og derved bragte Ministeren til at forlade sin Plads, dog ikke vige tilbage fra at anstrenge mig til det Yderste, for at dette geistlige Lønningsfond ikke skal blive nok en finansiel Forvirring eller, hvis det ikke er et virkeligt særligt Fond, skal danne Begyndelsen til et saadant, som i Virkeligheden er en fra Statens Bevillingsmyndighed affondret Personlighed. Skal jeg holde mig til den ærede Ministers sidste Udtalelser, maa jeg troe, at han ikke er villig til at udtale sig saaledes om dette Fond; han har, saavidt jeg da forstod ham, givet tilkjende, at dette særlige Lønningsfond skulde staae paa Finansloven, indtil det fik en Detail-Bestyrrelse, indtil Bestyrrelsen af det i det Enkelte kunde overgives i andre Hænder; det forekom mig, at han sagde dette. Disse andre Hænder ere de Styrende i Kirken, naar denne faaer en Forsatning. At give vor Indvilling til at sætte det paa Finansloven, naar det begjæres af os af en Minister, som har den Mening dermed, vilde være forud at række Haand til, at det blev overført i en saadan Kirkebestyrrelses Hænder; men saa have vi gjort megen Urret i, at vi ikke toge den Afgjørelse i denne Retning, som for nogle Aar siden blev os foreslaaet af nogle ærede Medlemmer; thi saa havde vi paa engang vidst, hvorledes Kirkeforsatningen var, og kjendt Pengespørgsmaalets Afgjørelse. Nu er det min fuldeste Overbeviisning, at hvor der skal være kirkelig religiøs Frihed, er det det største Misgreb at lade nogen som helst Kirke, der staaer i det Forhold til Staten som vor, der er en Affødnung

af en endnu for ganske kort Tid siden eksisterende Statskirke, faae Raadighed paa den Maade over saa store Midler. I det den faaer Raadighed over saa store Midler, som den besidder paa en saadan Maade, at vi ingen Indflydelse kunne øve derpaa, kommer den til at faae Tanker om at bruge Midlerne i Magelighed og lade Faarene gaae ud af Flokken. Naar Hyrden veed, at han altid har sin Post, at han altid er sikker paa sine Subtagter, bliver han hellere boende i Ro, hver Nat magelig i sin Seng, end han rygter sine Faar og driver Ulven bort, og der træder da Andre imellem, som sørge for Faarene. Det er ikke noget Gjetteværk; det ligger for i vor Historie saa klart som nogen Kjendsgjerning i Verden, og at række Haand dertil, vilde være det største Misgreb. Vi maae meget hellere beholde den Forvirring, der er tilstede, end fordele eller taale en saadan Fordeling, hvorved man tog fra de større Kalb for at give til de mindre; thi det er kun en anden Veie til at slippe fra den Trang, der er i de mindre Kalb; vi tage derved en Allieret bort fra os, der ellers vil hjælpe os til at naae det Maal, vi kunne komme til. Det skulde vi ikke indlade os paa, men derimod holde fast paa, at den Art Ting ikke kan stee uden Lov. Den ærede Minister har ganske Ret i, at han, saalænge Kirkeforsatningen ikke er tilstede, kan gjøre mange Ting i kirkelige Sager ad administrativ Veie, men det er, vel at mærke, i saadanne Sager, hvor Kongens Navn kan være tilstrækkelig til at anordne, men det er ikke her Tilfældet; thi dersom han kunde gjøre det her, havde han dermed afgjort, at det ikke var Statens Værdier, hvorover der her raadedes, men at det derimod virkelig var den nu bestaaende Kirke, der eiede dem; men det er imod Grundloven. Man skal vel huske paa, at denne Strid allerede ligger 14 Aar mellem den ærede Kultusminister og mig, og at først den ærede Minister har forsøgt ved Grundlovens Tilblivelse og siden hans Venner i den grundlovgivende Rigsforsamling at faae Spørgsmaalet afgjort derhen, hvor han nu stræber at faae det hen, nemlig at gjøre det til geistlig Eiendom; det har han forjævet prøvet paa to Gange, og jeg har været med to Gange at forhindre ham